

man koron". Se on pääomanomistajain selvää kieltä. Siinä tunnustetaan, että kapitalismi ei välitä mitään, vaikka kaikki välttämättöminkin tuotanto lamaantuisi, kunhan vain jostakin saa vielä keinotella ylenmääräisiä voittoja.

Kun me asetamme tämän toisiansaustalle naisten asuntopäivillä esitetyt suunnitelmat asuntojen ynnä muiten suhteiden, niin osottautuvat tuultuviksi, sellaisiksi mielikuviksi, joilla on mieluita leikitellä, mutta jotka elävän elämän edessä murskaavat aivan olemattomiksi, ja viskaavat niiden suunnittelijat ja rakentajat uudelleen saman kysymyksen eteen etsimään taas ulospääsyä, kun taloudellinen hätä on entiseään kasvanut.

Nykyisestä tilanteesta selvillä ollen sekä siitä, mitä tehtäviä se vaatii sosialistiselta työväliltä, esitettiin kokouksessa sosialististen naisten taholta sellaisia toimenpiteitä, jotka toteutetuina tuovat helpotusta työväen nykyisiin kurjiin asunto-oloihin.

Toveri Roosa Sillanpää esitti kokoukselle: Että koska valtion ja kuntien taholta ei ole olemassa mitään toiveita asuntokysymyksen ratkaisemiseksi, koska niillä ei ole omiinkaan talouksiinsa varoja, vaan ovat pakotettut ottamaan lainoja lainojen jälkeen, ja koska niitä rakennuksia, joita mahdollisesti nykyään voitaisiin rakentaa, ei työläisillä olisi varaa vuokrata, on asuntopulan ainoana ratkaisijana se, että kaikki loistoasunnot ja rikkaiden hallussa olevat kymmenet huoneustot ja kaikki hotellit ja tarpeettomat kahvilat takavarikoitetaan ja annetaan asuntoa vailla oleville nykyisiä työläisten palkkoja vastaavalle vuokralle.

Tälle esitykselleen pyysi esittäjä puhevuorossaan sos.-dem. johtajanaisten kannatusta, sillä jos he todellakin ajavat työläisnäisten ja koko työväen etuja, on heidän taisteltava sellaisen vaatimusten toteuttamiseksi, jotka nyt juuri ovat mahdolliset toteuttaa ja siten lieventävät työväen jo kukkuroilleen nousuväen puutetta ja hädänalasta elämää.—Suom. Työmies.

FREEDALE, MAN., CAN.

On tavallista että kun joku syntyy, niin siitä ilmoitetaan. Niinollen voin hyvällä syyllä ilmoittaa, että tänne syntyi S. S. Osasto.

Sanna Kannasto oli meillä puhumassa 11—12 p:nä kesäkuuta ja hän perusti osastomme, johon yhtyi 26 jäsentä. On mahdollisuus vielä toivoa lisää jäseniä. Ensimmäinen kokous pidetään heinäk. 3 p. Kuffalien asunnolla. Kun me mielimme parannuksia oloihimme, niin meidän täytyy myös toimia, sillä työväenluokan etuja ei muut valvo, kun työväki itse. Meidän jälkeläiset saavat nauttia siitä, mitä me olemme saaneet aikaan, niinkuin me nyt nautimme niistä, mitä meidän edeltäjäme ovat toimineet ja mitä jättäneet toimimatta. Sanna kysyi, jos me luulemme tämän järjestelmän korjaantuvan äänioikeuden kautta, johon sosialistit näihin asti ovat uskoneet? Tahsi voidaanko työläisten asema parantaa lakoilla, joita on yritetty. Sekään keino ei yksinään auta, sillä työtön työläinen ei voi tehdä lakkoa, enempää kuin äänioikeudeton äänestä. Meidän täytyy kulkea kehityksen mukana ja käyttää aina niitä keinoja kun huomataan parhaimmiksi.

Meillä on myös velvollisuutemme lapsiamme kohtaan. Heidän tietoisuutensa riippuu meistä ja siitä taas riippuu, jatkavatko he sitä toimintaa, joka meiltä luonnonpakosta jää kes-

ken. Kapitalistiluokka on kauan kuuluttanut lapsia heidän etujensa mukaisella tavalla. Siitä on juuri johdettu, että köyhälistöluokan lapset ovat omia etujaan vastaan taistelleet. Se ei saa enää tapahtua, siksi pitääkäämme huolta lastemme luokkatietoisuudesta.

Niin täällä tapahtuu kuin muuallakin, että sidoututaan yhdessä asumaan, vanhojen seremonien mukaan lupaudutaan rakastamaan myötä ja vastamäessä. Avioliittoon ovat menneet Viola Peltonen Meadow, Portage, Man, ja John Nurmi täältä. Nuoren emännän uuteen kotiin tuloitana pidettiin tanssit. Onneksi vain ja yhteisymmärrystä!

Virallinen.

PHILADELPHIA PA.

Eipä ole täältä meidän kylästä näkynyt pitkään aikaan pientäkään pätäkää. Sivulliset voivat jo luulla, että ollaan nukuksissa tai aivan kuoljaina, kun ei kukaan hiiskahda niin halkaitua sanaa Toverittaren palstoilla. Minä koetan rohkaista itseni ja katkaista tuon vaihtolon, koska tiedän, että Toveritar yhä siellä on naisten ystävä täällä meilläkin. Toveritar on ystävämme, vihattin tai ei, yhtä uskollisena se saapuu juoksemme. Olempa varma, että nekin jotka tietämättömyydessään ovat asettuneet vihahiehen kannalle kuitenkin sydämässään ovat toista. Kukupä nainen voisi vihata Toveritarta, jonka seurassa on viettänyt monta raittosaan hetkeä ja joka on antanut monta monituista hyödyllistä neuvoa kotitaloudessa ja lasten kasvatuksessa ja ennen kaikkea on opastanut ja johtanut meitä työväenliikkeen tuntemiseen, sen periaatteisiin ja toimintatavoihin; on kertonut sen saavutuksista kautta maailman. Vainosta huolimatta, jota Toveritarkin viime aikoina syyttömästi kyllä, on saanut osakseen on sillä vielä kannattajansa ja ystäväänsä, sitä todistaa esim. Toverittaren Kymmenvuotis-julkaisun menekki; kysyntä oli niin suuri, että ne useamman kerran loppuivat kesken ja luulen, että loppujen lopuksi asiames joutui antamaan omiansakin pois.

Toimittu sitä on täälläkin ja joukot ovat innostuneet, kuten aina silloin kun oma asia, koko työväenluokan suuri asia on kysymyksessä. Silloin jääkööt yksilöedut ja yksijöpytyet syrjään. Yksi kaikkien ja kaikki yhden puolesta!

Vimeksi toimi osastomme l.w.w.:läisten kanssa yhdessä onnistuneen kenttäjuhlan Karjalan Kommuunin hyväksi kesäk. 19 p. Kenttäjuhlan yhteydessä myös pidettiin protestikokous Suomen valkohlittuksen epäinhimillistä ja raakaa kohtelua vastaan, jota siellä olevat toverimme ovat saaneet ja yhä saavat osakseen. Varsin ilahduttavaa oli nähdä miten joukolla suomalaiset olivat kokoontuneet juhlille puiden silmekseen uudelle kenttäjuhlapaikallemme. Entiseltä kentältä karkoittivat oikeistolaiset pois, sillä he tunsivat yhtäkkiä paisuvansa niin suuriksi, että kenttäjuhliakin on pidettävä joka sunnuntai, ennen riitti joka toinen mutta silloin olivat "tuhojaisetkin" samassa sakissa, eikä tarvinnut tehdä kiitusta kenellekään. Tahtaapa se kiitusteko käydä kalliiksi. Tuollainen pikkumaisuus, samalla kun se on naurettavaa ja halpamaista, karkoittaa vaan entisetkin pois heidän leiritään. Yhä useamman silmät aukenevat näkemään missä sitä menään.

Meillä tulee olemaan kenttäjuhla joka toinen sunnuntai kesäkuukausien aikana. Katsoen työolojen huonoutteen y. m. selkkoihin pidämme joka toisen sunnuntai riittävä. Sitten on myöskin tilaisuus järjestää juhlat arvokkaammiksi. Kahteen ensimmäiseen kenttäjuhlaan on jo tilattu puhujat ja olen varma, että tulevat olmaan tarkotustaan vastaavat julilat, kuten viimeinenkin. Siellä taas tavataan, luonnon suuressa sylissä, jos ei ennen satua näkemään.

Toveritarta ja sen ystäviä tervehdien! — Anna-Liisa.

ASBURNHAM, MASS.

Ensinnäkin kesäinen tervehdys Toverittaren lukijoille. Päätin piirtää jonkun rivin, kun eivät paikkakuntamme toverittaret ole muistaneet lehden kirjoittaa pitkään aikaan.

Muuten voin sanoa, että emme ole toiminnassa jälessä muita paikkakuntia, sillä olemme kaikin innolla ja toisiammolla toimineet vasta äskettäin eloon herätetyn osastomme hyväksi. Täällä kyllä on ollut sosialistista toimintaa kymmenkunta vuotta, vaan tovereitten paikkakunnalta pois muuton takia jäi niin vähän toimittajia, että osasto kuoli vähäksi aikaa. Nyt olemme sen taas henkiin herättäneet. Tämä meidän vastasyntynyt tuokkaamme henki luokkatietoista vallankumouksellista henkeä. Olemme tehneet selvän eron noskelaisista ja liittyneet S. S. Järjestöön. Voin sanoa, että osastomme toiminta on ollut vilkasta tämän kolmen kuukauden ajan, minkä osastomme on elossa ollut. Vastapeluut ensimmäin kuukautilla, että sitävaran osasto henkiin herätetään, että saadaan osaston omaisuus käsiimme, niinkuin he tekevät ryöstäessään Raivaajan osakkeet vasemmistolaisilta. Meidän tarkoituksemme ei ollut työläisten yhteisvoimin kootun omaisuuden ryöstäminen yksilöiden käsiin, vaan me tahdoimme käyttää omaisuuden siihen tarkoitukseen, minkä eteen työläiset ovat yhteistoimintaan ruvenneet, nimittäin tämän yhteiskuntajärjestelmän muuttamiseksi paremmaksi.

Luulen, ettei osastomme toiminta ainakaan ole kuivanut hyväin veljien ennustuksien mukaan, kun olemme jo näinkin paljon aikaan saaneet vähässä ajassa. Olemme nimittäin talukolla rakentaneet haalin perustaa, mukana ollen niin naiset kun miehet. Naiset kuorivat puista parkkia pois ja vuorotellen kantavat kahvia miehille, jotka useampia päiviä ovat uhranneet haalin rakentamiseen. Tosin nyt ensi hätään saimme haaliimme vain lattian ja katon ja niin paljon kuntoon, että voimme suorittaa ohjelmaa ja pitää tansseja kesän aikana. Tärkeä paikkakunnalle tulee aina paljon suomalaisia viettämään kesälomaansa kauniissa luonnon helmassa.

Toivoisin, että kun tänne nyt taas tulee toveria ja toverittaria muilta paikkakunnilta kesälomaansa viettämään, niin hekin antaisivat kannatuksensa rehellisen työväen pyrintöille. Me todella tahdomme kulkea eteenpäin sitä tietä, mikä työläiset voittoon vie. Meitä on solvattu, että olemme menettäneet ihmisyytemme, kun uskallamme kuulua rehellisten työläisten järjestöön, emmekä tahdo kulkea herrasluokan talutusnuorassa käytyreinä ja petteureina.

Viime viikon Raivaajassa oli esim. kirjoitus meidän avajaisjuhlitamme ja siinä uutisessa valehdeltiin mitä ilkeimmin. Yksityisiä persoonia solvattiin, niitä henkilöitä, jotka olivat avustaneet tämän osaston pyrintöitä.

Vaan heidän parjauksensa eivät voi lamauttaa osastomme toimintaa. Siitä tarmokkaammoin yhdymme yhteistyöhön. Meillä oli täällä oikein kaksipäiväiset avajaisjuhlat kesäkuun 4—5 päivinä. Onnistuivat kiitettävän hyvin. Yleisöä oli saapunut ympäristöltä, Worcesterista, Fitchburgista, Clingtonista, Gardnerista j.n.e. Kiitos vierailustanne, tulkaa toistenkin! Me puolestamme koetamme tehdä parhaamme tyydyttääksemme juhlayleisöä. Näin vasta-alkavalla osastolla tosin on paljon alkuvaikeuksia, kun varojen puute, mutta eteenpäin sitä silti rynnätään.

Kauni lippumme herätti yleisön ihastuksen, tanssilava oli myöskin köynnöksillä koristettu. Lauantaina tanssittiin, sunnuntaina oli ohjelmassa William Marttilan juhlapuhe, useampia runoja, laulua, kuplettia j.n.e.

Tervehdyksellä:

Sanni.

JOURSTAN LAKE, MONT.

Tältä puolen katsottuna näyttää mailma valmiilta, niin perin valmiilta, että tikkua ristiin ei tarvitse asettaa. Työläisille siitä tietenkin on vissit seuraukset, nimittäin suolvuon kiristämisen.

Kolmatta kuukautta takaperin tuli koko valtiota käsitävä kalastus kieltö. Mohömasuille teki tietysti pahaa nähdessään kalaa työläisten pöydällä aterian jatkona. Jotta kiristys vain olisi kyllin täydellinen, täytyi siis kalastus kieltää. Nyt kuitenkin on nykyinen käisty tuo kieltö takaisin ja ulkomaanlainen saa koettaa kalaanottaa kymmenen dollarin lupakirjan hankittuaan. No, niin! Onhan sitä tietenkin työläisellä kymmenen dollarin pistää mihin vaan, nimittäin tällaisten työpulien vallitessa kun nykyäänkin on ympäri mailmaa, eikä vain täällä kullalassa.

Kevät on ollut sateinen, maanviljelijät ja karjankasvattajat ovat hyvillä mielin, sillä toivossa on hyvä elämä! Täällä ei kaava eläimen rehu ilman keinotekoisia kastelua, jos ei vain joka viikko sada. Maata täällä on helppo saada, mutta vesi on hinnoissa. Homesteadarit ovat ensimmäiset, jotka saavat vesioikeuden ja sitten jos puoroista liikenee, saavat sellaiset maanviljelijät, jotka maansa ovat ostaneet joltakin komppanialta. Ja toisinaan rahallaan saa vielä sellaisenkin urakan, että voi tehdä vesiojaa tahi lautaruuta viisi ja kymmenen mailia, jos mieltä saada vettä kylliksi maalleen ja karjalleen.

Jos säilyy hallaöitä, niin mustikoita tulee runsaasti ja kirsikoita myös. Miltrid Anderson kotetui koulumatkoiltaan Buttesta. Isän laittamassa pirtissä maistuu äidin leipoma leipä makealle, lausui pikku Miltrid ensi tervehdykseksi kietoessaan kätensä ympäri äidin kaulan.

Hauskaa kesää toivottaa:

Muori H—i.

— Joka tahtoo vallankumousta propageerata, sen on itsensä oltava totokumouksellinen. Sillä vain se voi kannustaa ihmisiä toimeen, jolla on piru nahassaan; muutoin syntyy vain puheita, joiden vaikutus menee hukkaan, ja hedelmätöntä meteliä, ei tekoja.—Bakunin.

"Minkä täytyy tapahtua, se tapahtuu; minkä täytyy myrkytä, se myrkytää. Ikuinen totuus ei kärsi näistä rajuisista tuulista. Vallankumousten yllä loistavat totuus ja oikeus niinkuin tähtitaivas myrskyjen yllä." — Victor Hugo.